

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2020 kvartal 3

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2020-11-16

Dnr: 2020-01099

ESV-nr: P-2020-42

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Annika Näsvalld Åhman

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 27 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Det finansiella sparandet används även för uppföljning av konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

---

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs.

Innehåll

1	Kontaktinformation	5
2	Sammanfattning	6
2.1	Försämrat sparande med 56 miljarder kronor.....	6
2.2	Inkomsterna minskade med 11 miljarder kronor.....	6
2.3	Utgifterna ökade med 44 miljarder kronor.....	6
3	Revideringar	8
4	Analys av inkomster	10
4.1	Inkomsterna minskade med 11 miljarder kronor.....	10
5	Analys av utgifter	15
5.1	Liten ökning i sociala naturaförmåner.....	15
5.2	Omkostnader för konsumtion minskade	15
5.2.1	Inköp av varor och tjänster minskade.....	15
5.2.2	Hyrorna ökade 2 procent.....	16
5.2.3	Trafikverket ökade aktivering av material	16
5.3	Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor	17
5.3.1	Lönerna ökade 4 procent.....	17
5.3.2	Sociala avgifter ökade 8 procent	17
5.4	Myndigheternas försäljning minskade med 0,4 miljarder kronor.....	17
5.5	Ökade investeringar.....	18
5.5.1	Militära investeringar var oförändrade.....	18
5.5.2	Övriga räntekostnader.....	19
6	Löpande transfereringar	20
6.1	Löpande transfereringar till utlandet	20
6.1.1	EU-institutioner.....	20
6.1.2	Övriga utlandssektorn.....	20
6.2	Löpande transfereringar inom Sverige.....	21
6.2.1	Företagssektorn	21
6.2.2	Kommunala sektorn fick 26 miljarder kronor i extra statsbidrag	22
6.2.3	Hushållssektorn.....	24
6.2.4	Ålderspensionssystemet.....	26
6.3	Kapitaltransfereringar inom Sverige.....	26

1 Kontaktinformation

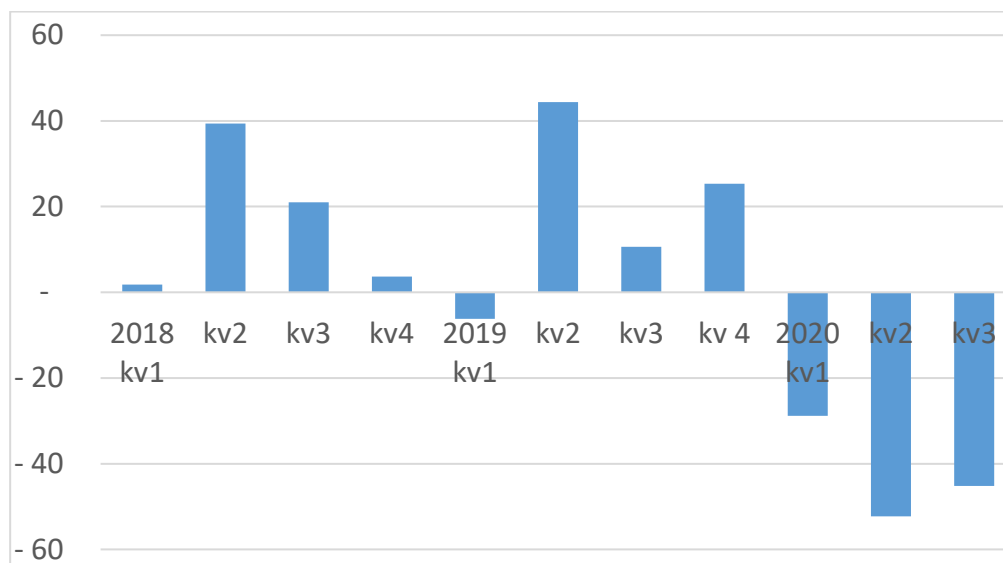
<i>Ansvarig</i>	<i>Telefon</i>
Mikael Marelius Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket	08-690 44 28
Emelie Brunhage Centrala studiestödsnämnden Migrationsverket Riksgäldskontoret	08-690 44 23
Heidi Söderström Laag Kärnavfallsfonden Universitet och Högskolor	08-690 43 68
Leticia Velasquez Diaz Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Pensionsmyndigheten Sida	08-690 45 63
Hans Åhlander Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Regeringskansliet	08-690 45 07
Annika Näsvalld Åhman Domstolsverket ESF-rådet Kammarkollegiet Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor	08-690 45 14

2 Sammanfattning

2.1 Försämrat sparande med 56 miljarder kronor

Resultatet av beräkningen för tredje kvartalet 2020 visar ett negativt finansiellt sparande för staten på 45 miljarder kronor. Jämfört med samma period föregående år var det en försämring med 56 miljarder kronor.

Statens finansiella sparande per kvartal 2018 till 2020 i miljarder kronor

2.2 Inkomsterna minskade med 11 miljarder kronor

Under tredje kvartalet 2020 minskade statens inkomster med 3 procent eller 11 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens inkomster till 337 miljarder kronor.

Under kvartalet minskade löpande inkomst och förmögenhetskatter med 11 miljarder kronor. Hushållens skatter minskade med 5 miljarder kronor varav 3 miljarder kronor avsåg kapitalbeskattning. Bolagens skatter minskade med 6 miljarder kronor. Övriga produktionsskatter minskade med 1 miljard kronor.

2.3 Utgifterna ökade med 44 miljarder kronor

Tredje kvartalet 2020 ökade statens utgifter med 13 procent eller 44 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 382 miljarder kronor.

Det var främst transfereringar som bidrog till utgiftsökningen. Under tredje kvartalet ökade transfereringarna med 17 procent, 41 miljarder kronor. Ökningen berodde till stor del på ökade bidrag till kommuner och regioner på 26 miljarder kronor för att stärka välfärden via det nya anslaget *Stöd till kommunsektorn*. Samtidigt fick företagssektorn 6 miljarder kronor i stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd med anledning av covid-19.

3 Revideringar

Subventioner till kommuner och regioner redovisas som egna utgiftspunkter från och med detta kvartal. Förändringen har skett retroaktivt från 2018 och framåt.

För kvartal 1 och 2 2020 reviderades skatterna upp med totalt 10 miljarder kronor. Produktskatter och Övriga produktionsskatter reviderades upp med 2 miljarder kronor vardera. Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter reviderades upp med 6 miljarder kronor.

Ny beräkning av skatter medförde även att 2019 reviderades upp med 11 miljarder kronor. Produktskatter ökade med 3 miljarder kronor samtidigt som Övriga produktionsskatter och Löpande inkomst- och förmögensskatter ökade med 4 miljarder kronor vardera.

Vi har felaktigt flyttat konstaterade förluster på Centrala studiestödsnämnden på anslag 1501003 till art 59. I denna beräkning har vi lagt tillbaka konstaterade förluster på 122 miljoner kronor första och andra kvartalet 2020.

Då EKN hade stora reserveringar tredje kvartalet 2020 blev garantiintäkterna negativa. Detta kvartal fördelades det ackumulerade beloppet på garantiintäkter över alla tre kvartalen med samma belopp, -87 miljoner kronor.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkv32020). Inkomster

(Miljoner kronor)

	Kv1-4 2016	Kv1 2019	Kv2 2019	Kv3 2019	Kv4 2019	Kv1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv1-3 2020	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
01 Skatter på produktion och import	1 076 378	259 477	285 281	269 448	296 111	1 110 318	259 010	257 295	267 164	783 488	-2 285	-1
01 Produktskatter	573 499	134 631	149 012	138 579	165 525	587 747	136 586	144 787	137 724	419 096	-855	-1
02 Övriga produktionskatter	502 879	124 846	136 269	130 869	130 586	522 571	122 424	112 508	129 440	364 372	-1 429	-1
02 Räntelåntäkter	8 839	2 339	2 039	2 039	2 083	8 797	2 016	1 375	1 700	5 090	-339	-17
03 Inkomst från bolag	17 738	134	16 329	93	1 999	18 586	79	18 928	689	19 676	576	620
01 Inkomst från bolag	17 583	68	16 134	11	1 915	18 129	10	18 731	595	19 336	584	5 345
02 Kvartalshäna utdelningar	155	66	195	82	84	427	69	197	74	340	-8	-10
04 Arrenden	379	143	148	144	140	575	144	150	144	438	1	1
01 Arrenden	21	2	5	3	0	9	2	9	3	14	0	18
02 Spektumfrekvenser	280	100	100	100	100	400	100	100	100	301	0	0
03 Lokalarradioavgifter	68	41	43	41	41	165	41	41	41	122	0	0
05 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	271 162	66 634	72 747	65 197	72 776	276 354	59 700	56 696	54 242	170 637	-10 955	-17
06 Sociala avgifter	9 630	2 970	2 851	2 791	2 726	11 338	3 356	3 255	3 192	9 803	401	14
07 Skadeförsäkringspremier, netto	1 130	469	276	164	389	1 277	112	32	73	217	-81	-53
08 Löpande transfereringar från utlandssektorn	3 703	1 031	833	542	786	3 192	565	889	542	1 996	0	0
01 EU-länder	1 740	239	220	221	307	987	209	333	216	757	-6	-3
02 Övriga länder	1 542	635	300	248	349	1 532	272	223	269	764	21	9
03 EU-institutioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Atervinningar	421	156	313	73	131	673	84	334	57	475	-16	-22
09 Transfereringar inom Sverige	30 244	7 241	8 158	7 335	10 535	33 270	7 555	12 883	8 687	29 125	1 352	18
01 Företagssektorn	3 970	1 911	821	865	1 978	4 575	736	741	541	2 017	-325	-38
01 Bøter och straffavgifter från företag D759	298	79	76	70	92	316	75	62	88	225	19	27
02 Övriga transfereringar från företag D753	3 618	831	743	795	1 885	4 253	660	679	451	1 791	-343	-43
03 Atervinningar	55	1	2	1	2	5	1	1	1	2	0	0
03 Kommunala sektorn	7 862	2 049	2 053	1 951	2 888	8 942	2 234	2 356	2 084	6 674	133	7
01 Primärkommuner	6 915	1 810	1 821	1 774	2 552	7 957	2 003	2 117	1 908	6 028	134	8
02 Landsföretag	852	231	216	162	297	907	207	193	171	571	9	5
03 Kommunala ideella organisationer	94	9	16	14	39	78	24	46	4	75	-9	-69
04 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Hushållssektorn	17 269	3 970	4 895	4 253	5 428	18 636	4 350	9 148	5 612	19 109	1 369	32
01 Hushållens ideella organisationer	9 032	1 824	2 626	2 095	2 941	9 486	2 068	2 713	2 283	7 054	188	9
02 Egentliga hushåll	8 237	2 146	2 359	2 157	2 488	9 149	2 292	6 435	3 328	12 055	1 171	54
01 Bøter och straffavgifter från hushåll D753	820	264	264	205	229	962	245	4 353	1 247	5 846	1 043	509
02 Övriga transfereringar från hushåll D753	7 417	1 881	2 094	1 953	2 259	8 187	2 047	2 081	2 081	6 209	129	7
03 Atervinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 AP-fonden	757	160	174	171	166	670	180	187	186	553	15	9
05 Mottagna subventioner	386	152	126	96	75	448	56	451	265	772	169	177
10 Kapitalskatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Bidrag för investering	1 566	484	358	446	445	1 733	399	445	282	1 126	-163	-37
01 Forskningsbidrag från EU	1 566	484	358	446	445	1 733	399	445	282	1 126	-163	-37
12 Övriga reala inkomster	1 354 946	346 124	344 960	337 601	362 620	1 391 305	361 862	404 192	381 875	1 147 929	44 274	13
Summa utgifter	1 420 769	339 913	389 317	348 188	387 990	1 465 409	332 935	351 947	336 695	1 021 577	-11 494	-3
Summa inkomster	65 813	-6 211	44 357	10 587	25 370	74 103	-28 927	-52 245	-48 180	-126 352	-56 768	-527
Finansiellt sparande												

4 Analys av inkomster

4.1 Inkomsterna minskade med 11 miljarder kronor

De totala inkomsterna uppgick till 337 miljarder kronor tredje kvartalet 2020 vilket var en minskning med 3 procent eller 11 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2019.

Skatter på produktion och import minskade under tredje kvartalet med 2 miljarder kronor. Produktskatterna minskade med 1 miljard kronor varav mervärdesskatten stod för hela minskningen. Övriga produktionsskatter minskade med 1 miljard kronor. Den tidigare under året nedsatta arbetsgivaravgiften är nu borttagen vilket innebär att ett mer normalt utfall för löneskatterna i arbetsgivaravgiften redovisas.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter² uppgick till 54 miljarder kronor vilket var en minskning med 11 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Förändringen förklarades av minskade hushållsskatter med 5 miljarder kronor samtidigt som bolagsskatter minskade med 6 miljarder kronor. Övriga inkomster består av ränteintäkter, utdelningar och transfereringsinkomster. Tillsammans uppgick de till 16 miljarder kronor vilket var en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med samma period 2019. Ökningen bestod dels av högre utdelningar från statliga bolag med 1 miljard kronor och dels av högre transfereringsinkomster främst bestående av att SEB betalade ett bötesbelopp på 1 miljard kronor för bristfällig kontroll av pengatvätt.

---

² Inkomstpunkten innehåller inga förmögenhetsskatter utan enbart inkomst- och kapitalsskatter. Namnet kommer från regelverket ENS2010.

Skatter i nationalräkenskaperna

I beräkning av nationalräkenskaperna hanteras skatterna intäktsmässigt när de upparbetas och inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten. Det definitiva skatteutfallet fastställs efter taxering två år efter det faktiska årets utgång.

Skatterna indelas i:

-Produktsskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter. Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar. Det innebär att produktionsskatterna inarbetas en månad och inbetalas månaden efter. Som exempel består utfallet för första kvartalet av februari, mars och april.

-Övriga produktionsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.

- Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkv32020). Utgifter

(Miljoner kronor)

	Kv 1-4 2018	Kv1 2019	Kv2 2019	Kv3 2019	Kv4 2019	Kv 1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv1-3 2020	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
Total konsumtion	255 881	60 973	64 642	62 302	73 878	261 795	61 702	67 310	63 814	192 826	1 512	2
Totala investeringar	45 568	7 759	11 377	12 145	18 137	49 417	10 290	16 368	12 605	39 263	460	4
Totala räntor	19 906	5 253	4 425	4 707	1 419	15 804	1 579	3 018	5 509	10 107	803	17
Totala transfereringar	999 408	264 137	254 225	249 953	265 753	1 024 068	280 856	308 248	291 392	880 497	41 439	17
Totala beredskapslagring	1 316	902	1 170	459	1 254	3 786	202	41	685	928	226	49
Total statlig moms	32 758	7 017	9 031	7 927	12 055	36 029	7 149	9 154	7 753	24 056	-174	-2
Summa utgifter	1 354 946	346 124	344 960	337 601	362 620	1 391 305	361 862	404 192	381 875	1 147 929	44 274	13
01 Sociala naturaförmåner	13 789	2 929	3 160	2 495	3 208	11 792	2 851	2 808	2 736	8 395	242	10
02 Omkostnader för konsumtion	116 351	25 612	27 633	27 685	40 353	121 283	25 073	29 024	26 382	80 480	-1 303	-5
01 Inköp av varor och tjänster	117 680	24 238	29 009	29 426	42 038	124 711	25 064	32 830	29 159	87 052	-267	-1
02 Personalkostnader	4 417	942	1 173	920	1 556	4 591	950	790	654	2 394	-266	-29
03 Hyror	21 141	5 493	5 431	5 560	5 781	22 264	5 657	5 751	5 663	17 072	104	2
04 Reparationer av lokaler	457	77	120	105	282	584	81	147	81	309	-24	-23
05 Material, egenutvecklade investeringar	-28 471	-5 458	-8 293	-8 568	-9 596	-31 915	-6 947	-10 763	-9 435	-27 146	-868	10
06 Hyror, egenutvecklade investeringar	-3	0	0	-2	4	1	0	0	0	0	2	-100
07 Offentligt rättsliga avgifter	199	114	-3	41	68	219	66	50	44	160	3	7
08 Övriga omkostnader	186	21	16	25	22	85	24	32	13	68	-13	-51
09 Fordonsskatter	31	8	7	6	9	29	6	7	10	23	5	87
10 Övriga produktionskatter	715	179	175	173	188	715	174	180	193	548	21	12
03 Löner och sociala avgifter	168 355	42 987	44 252	43 841	44 507	175 586	44 855	46 473	46 075	137 403	2 234	5
01 Löner	113 300	28 540	29 388	29 273	29 591	116 792	29 625	30 602	30 446	90 673	1 173	4
02 Sociala avgifter	55 041	14 504	14 815	14 562	14 936	58 838	15 280	15 821	15 688	46 790	1 106	8
03 Vämpliktislöner	432	101	236	98	203	639	118	252	135	504	37	38
04 Löner, egenutvecklade investeringar	-848	-206	-227	-171	-276	-880	-223	-277	-224	-723	-52	31
05 Övriga löner	303	34	27	42	36	138	39	52	21	112	-21	-51
06 Övriga sociala avgifter	128	14	11	18	15	59	16	22	9	47	-9	-51
04 Försäljning	-42 615	-10 555	-10 403	-11 719	-14 189	-46 866	-11 076	-10 996	-11 380	-33 452	339	-3
01 Extern försäljning	-31 214	-8 036	-7 795	-9 124	-9 625	-34 580	-8 018	-8 338	-8 217	-24 573	907	-10
02 Intern försäljning	-11 400	-2 519	-2 607	-2 596	-4 564	-12 286	-3 058	-2 658	-3 163	-8 880	-567	22
Total konsumtion	255 881	60 973	64 642	62 302	73 878	261 795	61 702	67 310	63 814	192 826	1 512	2
05 Investeringsverksamhet	45 568	7 759	11 377	12 145	18 137	49 417	10 290	16 368	12 605	39 263	460	4
01 Byggnader och anläggningar	30 120	6 067	8 731	9 527	9 821	34 147	7 369	11 237	10 051	28 657	524	5
02 Om- och tillbyggnad av bef. byggnader och anläggningar, mark	1 508	196	319	253	887	1 655	338	565	346	1 250	93	37
03 Maskiner, transportmedel och inventarier	7 099	1 223	1 677	1 529	3 835	8 264	1 699	2 157	1 510	5 366	-20	-1
04 Forskning och utveckling, immateriella investeringar	3 001	533	723	562	1 022	2 840	642	714	472	1 827	-90	-16
05 Försäljning av materiella tillgångar	-455	-259	-310	-42	-62	-674	-62	-93	-49	-204	-7	16
06 Militära investeringar	4 296	0	236	314	2 635	3 185	304	1 789	274	2 366	-40	-13
Totala investeringar	45 568	7 759	11 377	12 145	18 137	49 417	10 290	16 368	12 605	39 263	460	4
06 Räntekostnader	19 906	5 253	4 425	4 707	1 419	15 804	1 579	3 018	5 509	10 107	803	17
01 Räntor på statskulden m.m.	19 220	4 990	3 926	4 522	1 277	14 714	1 453	2 680	5 219	9 352	697	15

	Kv 1-4 2018	Kv1 2019	Kv2 2019	Kv3 2019	Kv4 2019	Kv 1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv1-3 2020	Diff.bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
02 Övriga räntekostnader	717	273	511	196	152	1 133	139	333	292	765	96	49
03 Räntor, egenutvecklade investeringar	-31	-9	-12	-12	-10	-43	-13	6	-2	-10	9	-80
Totala räntor	19 906	5 253	4 425	4 707	1 419	15 804	1 579	3 018	5 509	10 107	803	17
07 Löpande transfereringar till utlandet	73 875	28 288	13 731	16 029	17 226	75 274	28 098	19 907	12 823	60 828	-3 206	-20
01 EU-institutioner	33 547	13 453	4 988	8 496	5 263	32 200	11 132	11 694	5 313	28 139	-3 183	-37
01 BNI-avgift (kassamässig)	29 983	12 047	4 293	7 590	4 660	28 590	9 941	10 691	4 686	25 318	-2 904	-38
02 UK-avgift (kassamässig)	466	160	85	110	74	429	147	124	78	349	-33	-30
03 EU-moms (kassamässig)	3 097	1 246	610	795	530	3 181	1 043	879	549	2 471	-246	-31
02 Övriga utlandssektorn	40 329	14 835	8 744	7 533	11 962	43 074	16 967	8 213	7 510	32 690	-23	0
01 EU-länder	2 768	988	421	743	708	2 860	904	619	827	2 351	85	11
02 Övriga länder	37 560	13 846	8 323	6 790	11 254	40 214	16 062	7 594	6 683	30 339	-108	-2
08 Löpande transfereringar inom Sverige	910 658	233 520	238 033	231 914	233 528	936 994	249 789	285 244	276 637	811 671	44 724	19
01 Företagssektorn	42 021	11 101	10 064	9 964	12 221	43 351	13 275	40 194	18 184	71 654	8 220	82
01 Statliga affärsverk	747	186	173	206	297	862	167	206	948	1 321	742	359
02 Statliga bolag	8 725	2 293	2 343	2 195	2 540	9 370	4 999	2 259	2 494	9 751	299	14
03 Privata företag m.fl.	31 291	8 375	7 338	7 271	8 977	31 961	7 847	37 513	14 447	59 807	7 176	99
04 Kommunala bolag	1 253	247	209	291	406	1 153	262	212	293	767	3	1
05 Försäkringsbolag	6	1	1	2	1	5	1	5	2	8	1	49
02 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Kommunala sektorn	395 297	97 972	106 607	103 183	101 604	409 366	108 762	110 695	129 478	348 935	26 295	25
01 Primärkommuner	256 128	64 688	66 923	65 521	64 060	261 192	67 633	69 734	80 614	217 981	15 093	23
02 Landsfing	135 325	32 610	38 656	36 961	36 981	145 208	40 102	40 158	48 439	128 700	11 479	31
03 Kommunala ideella organisationer	3 844	674	1 028	702	563	2 967	1 027	803	425	2 254	-277	-39
04 Hushållssektorn	322 694	86 153	80 271	79 610	80 865	326 899	87 979	90 300	85 755	264 083	6 144	8
01 Hushållens ideella organisationer	37 712	12 383	9 086	8 233	9 181	38 882	13 111	13 639	11 483	38 233	3 250	39
02 Egentliga hushåll	284 982	73 769	71 186	71 378	71 684	288 017	74 868	76 710	74 272	225 850	2 894	4
05 Alderspensionssystemet	146 961	36 569	39 025	37 460	37 522	150 575	38 685	39 214	40 060	117 959	2 600	7
06 Subventioner	3 685	1 725	2 066	1 696	1 316	6 803	1 087	4 791	3 161	9 039	1 465	86
01 Staten	386	152	126	96	75	448	56	451	265	772	169	176
02 Kommuner	3 106	1 501	1 858	1 519	1 176	6 053	977	3 532	2 475	6 985	956	63
03 Regioner	193	73	82	81	65	302	54	807	421	1 282	339	416
09 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	741	58	192	386	521	1 156	137	170	66	373	-319	-83
01 EU-länder	97	30	21	103	60	214	27	22	23	72	-80	-78
02 Övriga länder	627	25	167	278	457	927	40	132	26	199	-252	-90
03 Infrianden av garantier	18	4	4	4	4	16	71	15	17	103	12	281
10 Kapitaltransfereringar inom Sverige	14 134	2 271	2 268	1 625	4 479	10 643	2 831	2 928	1 865	7 624	241	15
01 Företagssektorn	7 938	1 730	1 401	1 105	2 276	6 512	2 151	2 295	1 147	5 592	42	4
01 Privata företag m.fl.	4 384	1 055	489	555	1 173	3 272	1 373	980	821	3 174	266	48
02 Kommunala bolag	1 376	319	203	263	475	1 261	396	673	180	1 249	-83	-31
03 Infrianden av garantier	1 739	347	699	279	573	1 898	370	618	130	1 118	-149	-53
04 Tillskott till företag	440	8	9	8	55	81	13	23	15	51	7	88
02 Statliga ideella organisationer	10	0	0	0	2	2	0	2	0	2	1	-284
03 Kommunala sektorn	4 726	195	547	162	1 655	2 559	420	265	269	953	107	66
01 Primärkommuner	3 693	176	155	98	1 105	1 535	403	234	270	907	172	175
02 Landsfing	986	14	388	61	545	1 008	6	31	-1	35	-62	-102
03 Kommunala ideella organisationer	47	6	3	2	4	16	11	0	0	11	-2	-99
04 Hushållssektorn	1 460	346	320	359	547	1 571	260	366	450	1 076	91	25
01 Hushållens ideella organisationer	281	49	58	47	165	319	40	82	113	235	66	140
02 Egentliga hushåll	1 179	297	262	312	381	1 252	220	284	337	841	25	8

5 Analys av utgifter

Tredje kvartalet 2020 ökade statens utgifter med 13 procent eller 45 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 382 miljarder kronor.

Det var främst transfereringarna som bidrog till utgiftsökningen. Under tredje kvartalet ökade utgifterna för transfereringar med 17 procent, 41 miljarder kronor. Konsumtionen ökade med 2 procent, 2 miljarder kronor och räntorna med 17 procent eller 1 miljard kronor.

5.1 Liten ökning i sociala naturaförmåner

Under tredje kvartalet ökade utgifterna för sociala naturaförmåner för första gången sedan 2017. Totalt ökade utgifterna med 10 procent vilket motsvarade 0,2 miljarder kronor.

Ökningen återfanns främst hos Arbetsförmedlingen under anslagspost *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*. Under kvartalet ökade utgifterna med 79 procent vilket motsvarade knappt 0,4 miljarder kronor. Orsaken till förändringen var en ökad arbetslöshet med ett ökat antal deltagare i arbetsmarknadspolitiska program som följd.

5.2 Omkostnader för konsumtion minskade

Omkostnader för konsumtion utgör knappt hälften av de totala konsumtionsutgifterna. Under tredje kvartalet minskade utgifterna med 5 procent eller drygt 1 miljard kronor.

5.2.1 Inköp av varor och tjänster minskade

Inköp av varor och tjänster var den största posten under utgiftspunkten Omkostnader för konsumtion. Tredje kvartalet minskade myndigheternas inköp av varor och tjänster med 1 procent eller 0,3 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Folkhälsomyndighetens utgifter för inköp av varor och tjänster fortsatte att öka detta kvartal. Under kvartalet ökade utgifterna med 0,8 miljarder kronor under anslagsposten *Provtagning för covid-19*. De ökade utgifterna bestod främst av kostnader för testning av covid-19 med inköp av material till egna och andra laboratorier samt inköp av tjänster.

Naturvårdsverket ökade sina inköp av tjänster med 0,1 miljarder kronor till följd av ökade utgifter för intrångsersättningar under anslaget *Skydd av värdefull natur*.

Försvarsgruppen minskade sina inköp av varor och tjänster med 1,8 miljarder kronor under kvartalet. Höga inköp tidigare under året på bl.a. drivmedel gjorde att förråden var fyllda.

5.2.2 Hyrorna ökade 2 procent

Tredje kvartalet 2020 ökade statens hyreskostnader med 2 procent eller 0,1 miljarder kronor.

Polismyndigheten ökade sina hyror med 10 procent under kvartalet till följd av utökade lokalytor för att möta myndighetens pågående personalmässiga expansion.

Arbetsförmedlingen minskade sina kostnader för hyror med 14 procent till följd av myndighetens personalminskning, kontorsnedläggningar samt satsningar på digitala lösningar.

5.2.3 Trafikverket ökade aktivering av material

Aktivering av Material inom egenutvecklade investeringar uppgick till drygt 9 miljarder kronor. Det var en ökning med 10 procent eller 1 miljard kronor jämfört med tredje kvartalet 2019.

Trafikverket är den myndighet som rapporterar störst utfall under utgiftspunkten Material, egenutvecklade investeringar i infrastruktur som vägar och järnvägar. Detta kvartal ökade de sin aktivering av material med 8 procent eller 0,6 miljarder kronor.

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

5.3 Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor

Utgiften för löner och sociala avgifter uppgick till 46 miljarder kronor tredje kvartalet 2020. Det var en ökning med 5 procent eller 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

5.3.1 Lönerna ökade 4 procent

Under kvartalet ökade lönerna med 1 miljard kronor vilket var 4 procent högre än samma kvartal föregående år. Totalt uppgick lönerna till 30 miljarder kronor.

Polisens löneutgifter ökade med 10 procent eller 0,3 miljarder kronor. De ökade utgifterna berodde bland annat på en ökning av antalet anställda med 2 089 personer. Även satsning på höjda polislöner samt en lönerevision med lång fördröjning från revisionstillfället har bidragit till höjningen.

Trafikverkets lönekostnader ökade med 7 procent eller 0,1 miljarder kronor under perioden. Förändringen förklaras främst av att antalet anställda har ökat med 647 personer under perioden.

5.3.2 Sociala avgifter ökade 8 procent

De sociala avgifterna uppgick till 16 miljarder kronor tredje kvartalet vilket var en ökning med 8 procent eller 1 miljard kronor jämfört med motsvarande kvartal 2019. De sociala avgifterna ökade mer än lönerna under kvartal vilket förklaras av högre pensionspremier till SPV. De högre premierna i det statliga tjänstepensionssystemet beräkningsgrunder för premier samverkade för en stor ökning av avgifterna både 2019 och 2020.

5.4 Myndigheternas försäljning minskade med 0,4 miljarder kronor

Under tredje kvartalet uppgick myndigheternas försäljning till 11,6 miljarder kronor. Det är en minskning med drygt 0,4 miljarder kronor jämfört med samma kvartal 2019. Den externa försäljningen minskade med 10 procent samtidigt som den interna försäljningen ökade med 21 procent.

För många statliga museer beror den minskade externa försäljningen på minskade besöksvolymerna och därav minskade avgiftsintäkter från entréer och visningar till följd av covid-19.

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. På extern försäljning rapporteras de utomstatliga intäkter myndigheterna har för till exempel avgifter, utbildning och konsultuppdrag. Den interna försäljningen är motsvarande intäkter med inomstatlig motpart och kan matchas mot en inomstatlig kostnad under omkostnader för konsumtion.

5.5 Ökade investeringar

Investeringarna uppgick tredje kvartalet till 13 miljarder kronor vilket var 0,4 miljarder kronor högre än samma kvartal 2019.

Investeringar i byggnader och anläggningar blev 10 miljarder kronor tredje kvartalet vilket var 0,5 miljarder kronor högre än samma kvartal föregående år. Trafikverket stod för huvuddelen av investeringarna. Trafikverkets investeringar bestod till 5 miljarder kronor av järnvägar och 4 miljarder kronor av vägar.

5.5.1 Militära investeringar var oförändrade

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 0,3 miljarder kronor under kvartalet vilket var oförändrat jämfört med samma period 2019.

I den nya modellen för försvarsinvesteringar ska investeringen aktiveras när material förs från Försvarets Materielverk till Försvarmakten. Härutöver finns utgifter för beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och som avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten uppgick till 2 miljarder kronor under kvartalet.

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende militär materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

5.6 Räntorna ökade

Räntekostnaden för statsskulden uppgick till 5,2 miljarder kronor tredje kvartalet 2020 vilket var en ökning med 0,7 miljarder kronor jämfört med motsvarande period 2019. Den högre räntekostnaden kan till största delen förklaras av en ökad statsskuld. Enligt Riksgäldens officiella statsskuldsmått var statsskulden 1 210 miljarder kronor tredje kvartalet 2020, vilket var 139 miljarder kronor högre jämfört med samma period 2019.

Den största andelen av den ökade upplåningen under perioden har skett i statsskuldväxlar som har ökat till 110 miljarder kronor, en ökning med 90 miljarder

kronor under perioden. Upplåningen i obligationer har skiftat från obligationer i utländsk valuta till obligationer i svenska kronor med drygt 70 miljarder. Ett reall obligationslån på nästan 10 miljarder har också emitterats under perioden. Den 1:a september 2020 emitterades en grön obligation för att finansiera ett lån på 20 miljarder kronor. Tanken är att pengarna ska kopplas till utgifter i statsbudgeten som bidrar till att uppfylla Sveriges miljö- och klimatmål.

5.5.2 Övriga räntekostnader

Övriga räntekostnader uppgick till 0,3 miljarder kronor tredje kvartalet 2020 vilket var en ökning med drygt 0,1 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2019.

Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

- Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

- Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

- Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters (ÖSE) upplåning i affärsbanker.

6 Löpande transfereringar

Tredje kvartalet 2020 ökade de totala transfereringarna med 41 miljarder kronor och uppgick till 291 miljarder kronor.

Ökningen berodde till stor del på ökade bidrag till kommuner och regioner på 26 miljarder kronor för att stärka välfärden via det nya anslaget *Stöd till kommunsektorn*. Samtidigt fick företagssektorn 6 miljarder kronor i stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd med anledning av covid-19.

6.1 Löpande transfereringar till utlandet

Löpande transfereringar till utlandet uppgick till 13 miljarder kronor tredje kvartalet. Det var en minskning med 3 miljarder kronor.

6.1.1 EU-institutioner

Totalt blev EU-avgiften³ 5 miljarder kronor vilket var 3 miljarder kronor lägre än tredje kvartalet 2019. Avgiftens storlek kan variera mellan kvartalen. För helåret 2020 är EU-avgiften budgeterad till 40 miljarder kronor. Fram till och med tredje kvartalet hade Sverige betalat 28 miljarder kronor i avgift.

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

- BNI-baserad avgift
- Mervärdesskattebaserad avgift
- Storbritanniens budgetreduktion

6.1.2 Övriga utlandssektorn

Transfereringar till övriga länder uppgick till 7,5 miljarder kronor tredje kvartalet, lika stort som utfallet var tredje kvartalet föregående år.

Utgifterna för bistånd var oförändrat. Inom utgiftspunkten ökade framförallt utbetalningarna till hållbar utveckling och till multilaterala och internationella organisationer och fonder. Under perioden minskade istället Rymdstyrelsens transfereringar till utlandet.

³ Tullavgiften ingår inte under EU-avgiften utan den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

6.2 Löpande transfereringar inom Sverige

Löpande transfereringar inom Sverige ökade med 45 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 276 miljarder kronor.

6.2.1 Företagssektorn

Stöd till företagssektorn ökade med 8 miljarder kronor och uppgick till 18 miljarder kronor tredje kvartalet. Av dessa avsåg 3 miljarder kronor utbetalningar av stöd till företag inom ramen för lagen (2013:948) se faktarutan nedan, om stöd vid korttidsarbete med anledning av covid-19. Stödet administreras av Tillväxtverket.

Regeringen har infört ett omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning till följd av pandemin. Stödet kan användas av fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet i Sverige och är registrerade för F-skatt. Skatteverket är den myndighet som beslutar om omställningsstöd och stödet betalas ut genom en kreditering av skattekontot. Stödet uppgick till 2,5 miljarder kronor tredje kvartalet.

Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft. Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen. Stödet aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader. Denna period kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet administreras efter aktivering av Skatteverket.

Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft. Systemet är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Det nya systemet gäller för tid fr.o.m. den 16 mars 2020. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stödet.

Omställningsstödet är ett stöd till företag vars nettoomsättning har minskat under stödperioderna maj respektive juni och juli 2020, jämfört med motsvarande månader under 2019. Den minskade nettoomsättningen ska så gott som uteslutande vara en konsekvens av sjukdomen covid-19

6.2.2 Kommunala sektorn fick 26 miljarder kronor i extra statsbidrag

Stöd till kommunsektorn ökade med 26 miljarder kronor och uppgick till 129 miljarder kronor.

Primärkommuner

Löpande transfereringar till primärkommuner ökade med 15 miljarder kronor jämfört med samma period 2019 och uppgick till 81 miljarder kronor.

De högre transfereringarna till primärkommuner berodde på ökade statsbidrag via nya anslaget *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* som uppgick till 17 miljarder kronor. Den kommunalekonomiska utjämningen blev 1,9 miljarder kronor högre och uppgick till 22 miljarder kronor. Det beror främst på den kompensation som kommunerna får för minskade skatteunderlag, vilket är en följd av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.

Stödet *Stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling i skolan* ökade med 0,6 miljarder kronor medan anslagsposterna *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* och *Fler anställda i lågstadiet* minskade med 1,9 miljarder kronor.

Anslaget *Ersättningar och bostadskostnader* minskade med 0,2 miljarder kronor jämfört med samma kvartal 2019. Det beror främst på att det är färre asylsökande och att schablonersättningen har sänkts. Kommunerna får också ersättning under två år när de tar emot nyanlända med uppehållstillstånd. Kommunersättningar vid flyktningmottagande till primärkommuner minskade med 1,3 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 1,5 miljarder kronor. Staten betalar ut stöd till primärkommuner med anledning av flyktingsituationen. Tredje kvartalet minskade stödet med 0,4 miljarder kronor.

Bidrag till psykiatri minskade med 0,5 miljarder kronor jämför med motsvarande period föregående år.

Regioner

Löpande transfereringar till regioner uppgick till 48 miljarder kronor, det är en ökning med 11 miljarder kronor, jämfört med tredje kvartalet 2019.

Ökningen av transfereringarna till regioner berodde på statsbidrag via nya anslaget *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* som uppgick till 9 miljarder kronor. Den kommunalekonomiska utjämningen till regioner ökade med 0,7 miljarder kronor till 9 miljarder kronor tredje kvartalet.

Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården ökade med 1,9 miljarder kronor. I motsatt riktning verkade anslaget *Bidrag till psykiatri* som minskade med 1,2 miljarder tredje kvartalet.

Bidrag till läkemedelsförmånerna blev 8 miljarder kronor, en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2019.

Bidrag till regional kulturverksamhet ökade med 0,4 miljarder kronor.

Stödet med anledning av flyktingsituationen minskade med 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet.

Kompensation för skattereduktioner

Kompensation för skattereduktionerna till kommuner och regioner ökade med 0,8 miljarder kronor till 34 miljarder kronor tredje kvartalet. Förändringen förklarades främst av ökning av jobbskatteavdraget. Andelen till kommuner ökade med 0,5 miljarder kronor till 23 miljarder kronor och delen till regioner ökade med 0,3 miljarder kronor till 10 miljarder kronor.

När Europeiska nationalräkenskapssystemet 2010 (ENS2010) infördes höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal. Skatterna redovisas per sektor, fördelat på stat, kommun och ålderspensionssystemet. Det innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktionen för hemtjänster (ROT och RUT), gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför en del av dessa skattereduktioner räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget. Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste kommunerna kompenseras med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion man räknar av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Kommunmoms

Kommunmomsen ökade då konsumtion av varor och tjänster ökade för både kommuner och regioner. Tredje kvartalet var ökningen till primärkommuner 0,3 miljarder kronor och till regioner 0,1 miljarder kronor. Totalt uppgick momsen till 12 respektive 5 miljarder kronor.

6.2.3 Hushållssektorn

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 6 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 86 miljarder kronor.

Hushållens ideella organisationer

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer ökade med 3 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 11 miljarder kronor. Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidraget till a-kassorna ökade med 4 miljarder kronor och blev knappt 8 miljarder kronor.

Kammarkollegiet betalade ut stödet *Bidrag till folkbildning* för kvartal 1 och 2 under kvartal 2 vilket förklarar en minskning med 1 miljard kronor under kvartal 3.

Arbetslösheten ökade i spåren av pandemin

I slutet av september var 464 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en ökning med drygt 111 000 personer jämfört med september 2019. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften⁴ uppgick arbetslösheten (16-64 år) till 9,0 procent jämfört med 7,0 procent motsvarande period 2019. De som främst drabbas av arbetslöshet är personer som haft tillfälliga anställningar och personer som är nya på arbetsmarknaden och saknar arbetslivserfarenhet. Det sistnämnda berör bland annat ungdomar. I september ökade antalet inskrivna arbetslösa ungdomar 18–24 år till 69 000 personer, det är 20 000 fler jämfört med samma månad föregående år uppger Arbetsförmedlingen.

Egentliga hushåll

Transfereringarna till egentliga hushåll som är den största posten på utgiftssidan ökade med 3 miljarder kronor och blev 74 miljarder kronor tredje kvartalet. De transfereringar som ökade mest var *Bidrag till arbetslöshetsersättning och*

⁴ Beräkningen baseras på data från SCB, RAMS, (registerbaserad arbetsmarknadsstatistik). För att skapa den registerbaserade arbetskraften adderas arbetsförmedlingens uppgifter om antalet öppet arbetslösa och antalet sökande i program till antalet förvärvsarbetande i nattbefolkning.

aktivitetsstöd, Sjukpenning och rehabilitering samt Studiemedel. Bidragen till Föräldraförsäkring och Aktivitets- och sjukersättningar minskade mest.

Ökad sjukfrånvaro

Bidrag från anslaget Sjukpenning och rehabilitering ökade med 0,7 miljarder kronor. Ökningen beror på tillfälliga regeländringar (bland annat ersättning för karensavdrag) samt ökad sjukfrånvaro under utbrottet av covid-19. Utbrottet av covid-19 har inneburit fler startade sjukskrivningar. Regeringen har beslutat att införa en tillfällig ersättning för anställda som fått karensavdrag på sin sjuklön samt egenföretagare med karens i sjukperiodens början. De tillfälliga reglerna började tillämpas i april och gäller till och med december 2020. Från och med 1 juni har ersättningsnivån höjts från 700 kronor per dag till 804 kronor per dag.

Studiebidragen

Studiebidragen ökade med 0,5 miljarder kronor och uppgick till 3 miljarder kronor tredje kvartalet. Förändringen berodde främst på att antalet studerande som fått utbetalning av generellt bidrag har ökat.

Volymökningen förklaras av olika faktorer; många av dem som invandrat till Sverige de senaste åren har börjat studera med studiemedel, fler utbildningsplatser inom ett flertal skolformer, arbetslösheten har ökat samt tillfälligt slopat fribelopp.

Den viktigaste förklaringen är de senaste årens migration. Många av de barn och ungdomar som kommit till Sverige har fyllt 20 år och har därmed möjlighet att få studiemedel. Den nya gymnasielagen innebär en möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga.

Föräldraförsäkring och Aktivitets- och sjukersättning minskade med 0,2 respektive 0,3 miljarder kronor under tredje kvartalet. Lönegarantiutbetalningarna ökade med 0,3 miljarder kronor. På grund av rådande situation med coronaviruset går många fler företag i konkurs eller går igenom rekonstruktion, vilket innebär att allt fler personer ansöker om lönegaranti.

Mer stöd till pensionärer

Garantipension till ålderspension och bostadstillägg till pensionärer ökade tillsammans med 0,7 miljarder kronor tredje kvartalet. Ökningen är en följd av nya regler för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd som trädde i kraft från 1 januari 2020.

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 0,3 miljarder kronor tredje kvartalet. Klimatbonus ökade med 0,2 miljarder kronor.

6.2.4 Ålderspensionssystemet

Tredje kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med 1,4 miljarder kronor till 34 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet ökade med 1,2 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 7 miljarder kronor. Ålderspensionsavgifter för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade med 0,5 miljarder kronor och Ålderspensionsavgifter för Sjukpenning och rehabilitering ökade med 0,4 miljarder kronor.

Under utgiftspunkten ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

6.3 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Kapitaltransfereringar inom Sverige uppgick för tredje kvartalet till 2 miljarder kronor vilket är 0,2 miljarder kronor högre än samma kvartal 2019.

Under perioden har bland annat infriandet av garantier minskat med 0,1 miljarder kronor medan investeringsstöd till företag för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande ökat med 0,3 miljarder kronor.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.